

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 15-9-2020

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Opdrachtbrief RIVM onderzoek Q-koorts en COVID-19

Datum

26 augustus 2020

Kenmerk

Zaaknummer

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

In reactie op een offerteverzoek van het RIVM m.b.t. onderzoek naar Q-koorts en COVID-19 stuur je deze opdrachtbrief retour. De offerte hoort bij het onderzoeksvorstel (bijlage) dat door het RIVM samen met NIVEL is opgesteld naar aanleiding van een verzoek van onze kant. Vragen rondom Q-koorts en COVID zijn in de media geweest en in de Kamer besproken (rondom luchtkwaliteit/COVID/veehouderij) en MinVWS heeft in een debat toegezegd onderzoek te doen aan de het risico van COVID-19 of mensen die Q-koorts hebben gehad vatbaarder zijn voor corona.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Ik adviseer je de opdrachtbrief ondertekenen.
- De opdrachtbrief wil ik graag z.s.m. versturen (15-9 of eerder); het onderzoek op het RIVM loopt al, maar NIVEL kan pas beginnen na ontvangst van de opdracht.

3 Samenvatting en conclusies

- Het voorgestelde onderzoek ziet er goed uit en sluit aan bij eerder onderzoek naar Q-koorts uitgevoerd door het RIVM en NIVEL.
- Het onderzoek richt zich op de relevante vragen m.b.t. het risico op (ernstige) infecties bij Q-koorts patiënten, gebruikmakend van patiëntenregistraties van huisartsen en ziekenhuizen en een eerder opgezet Q-koorts onderzoekscohort in de regio Brabant.
- Het voorgestelde onderzoek kan op korte relatief termijn, vóór het eind van dit jaar, resultaten leveren. De omvang van de deelonderzoeken lijkt ruim voldoende en is uitvoerbaar, maar het is nog niet in te schatten hoe groot de aantallen Q-koorts patiënten met COVID zullen blijken zijn. De regio Brabant is uiteraard wel de belangrijkste aangedane regio voor deze beide infectieziekten.

- In de brief vraag je om terugkoppeling halverwege (voortgangsrapportage) en rapportage 1 december, waarbij je aangeeft graag de conclusies en (beleids)advies met de onderzoekers te bespreken.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

4 Draagvlak politiek

- Het onderwerp ligt gevoelig, in de politiek maar ook in de maatschappij. Het raakt aan de vragen rondom intensieve veehouderij als bron van fijnstof en oorzaak van longaandoeningen (VGO). Hier zijn al eerder Kamervragen over gesteld.

Kenmerk

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- De regio Noord-Brabant/Limburg is zwaar getroffen door de COVID-19 pandemie. Media noemen in dezelfde context uitbraken van varkenspest en Q-koorts. Het gebied kent een hoge veedichtheid en er is een hoge mate van luchtverontreiniging. Luchtverontreiniging kent meerdere bronnen, waar veehouderij er één van is.
- Q-koorts en COVID-19 onderzoek kan beter worden losgekoppeld van het grotere vraagstuk rondom COVID, luchtkwaliteit en veehouderij, omdat het een meer medisch/klinisch vraagstuk betreft. Voor zowel Q-koorts en COVID-19 geldt dat ze veroorzaakt worden door een ziekteverwekker (bacterie en virus), waarbij Q-koorts als bron geiten en schapen heeft (materiaal via fijnstof in de lucht) en de COVID-19 pandemie (behalve via nertsen) door mens-op-mens verspreiding gedreven wordt. Q-koorts patiënten zijn mogelijk een risicogroep voor (ernstige) COVID-19; daarnaast is er overlap in regio (N-Brabant).

6 Financiële en personele gevolgen

Het bedrag dat met deze offerte wordt aangevraagd is € 5.1.2b Dit zal via het calamiteitenbudget van het CiB worden betaald.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het onderzoek aan luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19 wordt afgestemd met LNV en IenW; een Verkenning hiervoor is gedaan door het RIVM, die nog verder wordt uitgewerkt door RIVM samen met andere onderzoeksorganisaties. In het directeurenoverleg over het vervolg van de Verkenning (in juli) is de vraag aan het RIVM verder ingeperkt en is de Q-koorts/COVID onderzoeksvraag uit de Verkenning gehaald. Deze wordt met dit voorgestelde onderzoek dus los van die Verkenning alvast door VWS opgepakt.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10 Toezeggingen

- Toezegging MinVWS (COVID-debat 7 mei): *'Die vraag gaat over het onderzoek naar de mogelijke samenhang tussen het hebben gehad van Q-koorts en het mogelijk ontvankelijker zijn voor COVID-19. Is dat een denkbare samenhang? Ik ga nog even kijken op welke plek dat onderzoek*

zou kunnen worden gedaan, maar ik kan me goed vinden in de vraag en in de wenselijkheid van dat onderzoek. Ik zeg dat dus graag toe.'

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

11 Fraudetoets

N.v.t.

Kenmerk

5.1.2e